

A Fővárosi Törvényszék

a dr. Magyarovics Gyula László (2500 Esztergom, Rákóczi tér 4. A/1/3.) által képviselt
Bartus László (2800 Tatabánya, Gál István lakótelep 502. I/3.) **felperesnek,**

Stubenvoll Ügyvédi Iroda (dr. Stubenvoll Zsolt; 1132 Budapest, Váci t 4. IV/3.) által képviselt
Mészáros Imre (1029 Budapest, Dutka kos utca 43. A. épület, fsz. 1.a.) **alperes** ellen

személyiségi jog iránt indított perében a bíróság meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

Megállapítja a bíróság, hogy az alperes megsértette a felperes jó hírnevét és becsületét azzal, hogy a Gój Motoros Egyesület Facebook oldalán 2013. október 12-én valótlanul állította egy 6-os karton közzétételével, majd állítását megismételte, hogy az ÉNEKES fedőnevű III/III. Csoportfőnökség állambiztonsági ügynöke azonos Bartus László felperessel.

A bíróság eltiltja az alperest a további jogsértéstől.

Kötelezi a bíróság az alperes, hogy a bíróság jelen ítéletének jogsértést megállapító rendelkezését 15 napon belül tegye közzé a Gój Motoros Egyesület Facebook oldalán bocsánatkérése egyidejű kifejezésével.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 2.000.000.- (kétfmillió) Ft tőkét.

Ezt meghaladóan a bíróság a keresetet elutasítja.

A költségeiket a felek maguk viselik.

Felhívja a bíróság az alperest, hogy fizessen meg az államnak az NAV külön felhívására 120.000.- (százhuszezer) Ft illetéket.

Felhívja a bíróság az alperest, hogy fizessen meg az államnak az NAV külön felhívására 120.000.- (százhuszezer)Ft illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet a Fővárosi Ítéltáblához címezve, jelen bíróságnál kell 3 példányban benyújtani.

Fellebbezés esetén a Fővárosi Ítéltábla előtt a jogi képviselő kötelező.

Fellebbezési határidő lejárt előtt a peres felek kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

Ha a fellebbezés csak a perköltség nagyságára vagy viselésére a teljesítési határidőre, vagy az állam által előlegezett költség viselésére vonatkozik, illetőleg ha a fellebbezésnek az ítélet indokolása ellen irányul, bármelyik fél kérheti, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson bírálja el.

I N D O K O L Á S

Az alperes a Gój Motoros Egyesület elnöke. Az alperes, az egyesület Facebook oldalán 2013. október 10-én olyan tartalmú bejegyzést tett közzé, amely kérdést intézett az olvasók számára, hogy nem tudja-e valaki, hogy ki lehet az úgynevezett Énekes fedőnevű ügynök. Ennek az volt az előzménye, hogy az alperes a postaládájában talált egy A4-es borítékot mindenféle feladó megjelölése nélkül, amiben a jelen per alapját képező dokumentumok voltak, közöttük egy 6-os karton. Alperes ismeretlen történészekkel a dokumentumokat megvizsgáltatta, akik azt állították 90 %-os biztonsággal, hogy a 6-os karton valós. A alperes által a Facebookra feltett poszt kommentelői között Kovács Gergely - aki követője a Facebook csoportnak, azonban az alperest személyesen nem ismeri - azt írta, hogy az Énekes fedőnév mögött Bartus László személye szerepel.

2013. október 12-én az alperes a Gój Motoros Egyesület Facebook oldalán az alábbi közleményt tette közzé: „Gergely Kovács megfejtette, hogy ki lehet az Énekes. Gratula neki!”, majd megjelentette a 6-os karton részletét az alábbiak szerint:

Bartus László született 1961. július 21.

Foglalkozása: újságíró

Iskolai végzettsége: főiskola

Pártállása: MSZMP

Szociális származása: munkás paraszt

Beszervezés alapja: hazafias

Foglalkoztatási vonala: kulturális

Fedőneve: ÉNEKES

Beszervezés ideje: 1984. március 5.

Naplószám: 188-54/84

Dossziészám: B189.66

Beszervezést végezte: Kőrös János alezredes

Irattár szám: 418/44. osztv. Vez: Földváry alezredes

Szerv.: operatív tiszt neve

1989. július 10.

Bessenyei László alezredes

2004. augusztus 26.”

Az alperes a Gój Motoros Egyesület Facebook oldalán nyilvánosságra hozta az állítólagos 6-os karton kópiáját, amely szerint Bartus László a III/III csoportfőnökség titkos munkatársa, az Állambiztonsági Szolgálat hálózati személye (ügynök) volt. Az alperes a 6-os kartonnal együtt nyilvánosságra hozott három további dokumentumot, amelyek „ÉNEKES” fedőnevű ügynök állítólagos titkos dossziéjából származtak. Azt állította, hogy az iratokban megnevezett énekes

fedőnevű ügynök Bartus László volt, az iratokban szereplő cselekményeket felperes követte el. A részleteket az alábbiakat közölték: „Új barátainkkal nem tudtunk találkozni „MÉRNÖK” döntése értelmében a közeljövőben megpróbáljuk újból a kapcsolat felvételt. Ebben tud majd segíteni „ÉNEKES”, akinek ismertsége súlytalan, de mozgástere széleskörű.”

„Javaslom „ÉNEKES” „K” lakáshasználatát engedélyezni. „K” lakás használatát indokolja egyrészt személye közismertsége, másrészt így lehetősége van a Tmt. által elmondottak dokumentálására, mivel a Tmt. az Együttműködési Nyilatkozatban közölte, hogy írásos anyagot nem kíván adni.” Budapest, 1986. január 28.

Majd egy október 11-ei posztban az alábbiakat tett még közzé: „Egy kis adalék ÉNEKES-hez. Álnéven Költő fedőnéven titkos ügynök József Attila barátja, Bálint Sándor besúgója: Kormányos István.”

Az alperes a fenti t közléseit több ízben megismételte, időnként naponta többször is. A Facebook közösségi média jellegéből fakadóan az egymással kapcsolatban álló ismerősök oldalain keresztül ez láncreakciót és nagy nyilvánosságot jelentett.

Az alperesi közlésre is hivatkozva 2013. október 25. napján a témával kapcsolatosan a Hetek című lapban cikk jelent meg „Egy minden gyanú felett álló ember” címmel. A felperes a Hetek hetilappal szemben pert indított és a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.21.260/2015/4-es számú döntésével helyreigazításra kötelezte a hetilapot, mely szerinte a Hetek című hetilap 2013. október 25-én megjelent számában és a hetek.hu internetes oldalon valótlanul híresztelte, hogy Bartus László 1984-től a Kommunista Állambiztonság beszervezett munkatársa volt.

A helyreigazításról szóló határozat 2015-ben emelkedett jogerőre.

A Facebook bejegyzést követően a felperes emailt küldött az alperesnek, amelyben arról tájékoztatta, hogy a 6-os karton hamisítvány. A többrendbeli levélváltás során az alperes a nyilvánosság előtt is kitarzott amellet, hogy az általa közölt dokumentumok hitelesek, megbízhatóak. Mivel a felek között emailban történő egyeztetés eredményre nem vezetett, a felperes megírta alperes részére, hogy peren kívüli megegyezési kísérletet befejezettnek tekinti és alperest beperli. A felek közötti levelezés nem nélkülözi kölcsönösen a személyeskedést, illetőleg a meglehetősen markáns véleménynyilvánításokat.

Az alperes által közzétett Facebook bejegyzés alapján nem csak a Hetek jelentetett meg cikket, hanem az széles nyilvánosságot kapott, többek között az Index internetes fórumán is foglalkoztak a témával, foglalkozott a témával az ATV, és egyéb internetes portálok is. A közlést követően több mocskolódó hangvétellő, gyalázkodó komment és levél került ki az internet nyilvánossága elé és a felperes is rengeteg mocskolódó emailt, levelet kapott.

A felperes az Amerikai Magyar Népszava tulajdonosa és kiadója, egyben főszerkesztője. Lapjának előfizetői és olvasói sokan olyan amerikai 1956-os magyarok, akik a kommunista diktatúra miatt emigráltak Amerikába.

Szilágy Ákos a New York-i Magyar Ház tulajdonosi köréhez tartozó személy meghatározó kulcsfigurája nem csak a New York-i, hanem az egész amerikai magyarságnak, polgári körök hálózatán keresztül kapcsoltban áll a Los Angeles-i, Florida-i, a Cleveland-i és az egész Amerikában élő amerikai magyarokkal, legnagyobb amerikai magyar szervezetekkel, klubokkal, templomokkal, mindazokkal, akik az Amerikai Népszava előfizetői. A Facebook oldalán az alperes által közölt 6-os karton adataival közleményt tett közzé „New York-i magyarok figyelem!!!” címmel. Közzétette a 6-os kartont és bejegyzés végén egy a fotoshop segítségével készült kép látható, amelyen a felperes Rákos Mátyás kopasz fejével került ábrázolásra, vörös csillaggal a mellén azzal a felirattal, hogy „A kommunizmus kísértete.” Az Amerikában élő magyarok jelentős része arról beszélt, hogy az Amerikai Népszava című újságot egy volt állambiztonsági kommunista ügynök, egykori III/III-as besúgó szerkeszti, hivatkozva az alperes által közzétett 6-os kartonra. Ennek következtében az Amerikai Népszava a felperes szerint elveszítette az olvasóinak egy részét, illetőleg az előfizetőinek és hirdetőinek a bizalmát. Felperesi úgy érzi, hogy megbecsültsége,

jóhírneve romokban hever. Azt nem tudja helyreállítani, úgy érzi, hogy az Amerikai Népszava anyagi helyzete megrendült és ezzel saját családjának a megélhetését és jövőjét is veszélybe hozta. A felperes az alperesi bejegyzés, illetőleg az internetes is elterjedő közlemények miatt pereskedéssel tölti az idejét, megpróbálja minél szélesebb körben megvédeni magát az „ügynök váddal” és hatásaival szemben. A felperesnél a fentiek szorongást, tehetetlenséget, kiszolgáltatottságot eredményeztek.

A felperes a Hetek című cikk miatt a sajtó-helyreigazítási pert követően Németh Sándorral szemben, illetőleg a Hetek című lap kiadójával szemben is hasonló témában személyiségi jogi pert indított.

Továbbá a felperes hamis okirat felhasználása miatt ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a Budapesti Rendőr-főkapitányság II. Kerületi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya a nyomozást a megszüntette, mivel a nyomozás adatai alapján nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése. A határozattal szemben előterjesztett panaszt a Budapesti II. és III. Kerületi Ügyészség elutasította. Indokolásában kifejtette, hogy magánokirat hamisítás bűncselekményét kizárólag szándékosan lehet megvalósítani, vagyis az elkövetőnek tisztában kell lennie a magánokirat alaki, vagy tartalmi hamisságával, illetve azzal, hogy a hamis magánokiratot joghatás kiváltása céljából használja fel. Az eljárás során az nyert megállapítást, hogy a perben is szereplő hamis magánokiratokat Mészáros Imre egy ismeretlen személytől kapta a postaládájába, amelynek tartalmát valósnak vélte, nem volt annak tudatában, hogy azok valótlan tartalmúak.

A felperesnek az az álláspontja, hogy az alperest felhasználták arra, hogy a vele szemben megfogalmazott ügynökvád minél nagyobb nyilvánosságot kapjon.

A 6-os karton eredetiségére vonatkozó bizonyíték nincs.

A bíróság a fenti tényállást a csatolt és ismertetett iratok tartalma, a felperes személyes nyilatkozata alapján mérlegeléssel állapította meg.

A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes, mint a Gój Motoros Egyesület elnöke, a Gój Motoros Egyesület Facebook oldalán 2013. október 10-én valótlanul állította, hogy a felperes „ÉNEKES” fedőnevű volt állambiztonsági ügynök, továbbá a valótlan tényállításával kapcsolatosan bizonyítékot hozott nyilvánosságra, majd állítását többször is megismételte és ezzel megsértette a felperes jóhírnevét és becsületét.

Kérte, hogy a bíróság tiltsa el az alperest a további jogsértéstől.

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest elégtétel adására azzal, hogy tegyen olyan nyilatkozatot, amely szerint hamisan állította, hogy Bartus László ügynök volt, a nyilvánosságra hozott 6-os karton hamisítvány volt és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot, jelentesse meg a Magyar Nemzet és a Népszava című napilapokban és adjon ki ilyen tartalmú nyilatkozatot a Távirati Irodának.

Kérte továbbá, hogy kötelezze a bíróság az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 4.000.000,- forint tőkét, mint nem vagyoni kártérítést.

Kérte továbbá, hogy kötelezze a bíróság az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek a költségeit. Hivatkozott a Ptk. 75. §-ára, 76. §-ára, továbbá 78. § (1) és (2) bekezdésére, a Ptk. 339. § (1) bekezdésére, illetőleg a 355. § (1) és (4) bekezdésére.

Álláspontja szerint az alperes a személyiségi jogok megsértésének tekintetében, mind a becsületsértés, mint a jóhírnev megsértésének tényállását kimerítette. Mészáros Imre besúgónak, kommunista ügynöknek, becstelen és etikátlan embernek nevezte a felperest. Mindezt hamisított közokiratokat alapján fogalmazta meg. Előadta, hogy keresete elsősorban a jóhírnev megsértésére irányul. Alperes azt a hamis tényt állította, hogy Bartus László az Állambiztonság ügynöke volt,

azonos az „ÉNEKES” fedőnevű ügynökkel.

Hivatkozott az 1994. évi átvilágítási törvényre, illetve a 2003. évi III. törvényre, mely szerint csak akkor lehet valakit ügynöknek nevezni, ha a törvényben meghatározott feltételek mindegyike egyidejűleg fennáll. E szerint hálózati személy: az a személy, aki e törvény hatálya alá tartozó iratokat keletkeztető szervezetek számára titokban fedéssel és fedőnévvel jelentést adott, vagy ilyen jellegű beszerzési nyilatkozatot írt alá, vagy ilyen tevékenységért előnyben részesült. A felperesre az egyik feltétel sem áll, ennek hiányában nem lehet őt ügynöknek nevezni, mert ez a jóhírnév sérelmét jelenti.

Hivatkozott arra, hogy valótlan tény híresztelésének a mástól szerzett ismeretek továbbadása tekinthető. Nem szükséges, hogy az értesülés széles körben terjesztésre kerüljön és az sem, hogy ismételt, vagy folyamatos legyen a továbbadás. Nem eleme a sérelemnek az sem, hogy a híresztelő tudjon az általa közöltek valótlanágáról. Ezért az alperes felelőssége fennáll abban az esetben is, ha az ügynökvád alapjául szolgáló hamis kartont másoktól kapta felhasználásra, mások fel akarták használni őt. Alperes a közlést követően tudomást szerzett arról, hogy a 6-os karton hamis, az ügynökvád nem igaz. Lehetőséget kapott arra, hogy ha az igazság kiderítése a célja, akkor a hamis tényállítást módosítsa, illetőleg vonja vissza. Ezt a felperes felszólítására megtagadta.

Előadta, hogy a jogsértés alkalmas arra, hogy a felperes személye társadalmi megítélése hátrányosan változzon. Álláspontja szerint a jóhírnév megsértése kiemelten széles körben történt meg, mert a Facebookon került közzétételre. A nem vagyoni kártérítés körében kérte figyelembe venni, hogy az alperes miután tudomást szerzett az igazságról, ragaszkodott a hamis tényállításhoz, továbbá szándékosan és tudatosan felperes jóhírnevének megsértésére törekedett, cselekményét aljas indokból követte el, mert korábbi sérelmet akarta megtorolni, másrészt a felperessel azonosított bal liberális sajtó és újságírók lejáratására törekedett.

Előadta továbbá, hogy a személyiségi jogok megsértésének súlyos morális, egészségügyi, családi és anyagi következményei lettek. Hivatkozott arra is, hogy a személyiségi jog megsértésére bűncselekmény elkövetésével került sor, mivel az alperes hamis közokiratot használt fel. Előadta, hogy az alperes követte el az első hamisított 6-os kartonnal való személyiségi jogsértést, amire eddig nem volt példa. Ezzel új típusú személyiségi jogsértést és bűncselekményt teremtett, precedenst alkotott, amelynek megállapítása társadalmi érdek.

Előadta azt is, hogy a hamis karton illegális forgalma és a közélet szereplőinek hamisított okirattal való lejáratása, ügynökmúltsal való vádolása társadalmi veszélyessége beláthatatlan, ezért különös érdek fűződik ahhoz, hogy a nem vagyoni kártérítés elrettentő hatású legyen és visszatartó ereje legyen, nem csak a felperes, hanem mindenki más vonatkozásában is.

A személyiségi jogsértés ügynökvád formájában történt, amely a rendszerváltás utáni Magyarország egyik legkényesebb megoldatlan társadalmi kérdése, ezért a volt ügynökök társadalmi megítélése minden egyéb csoportnál súlyosabb, és féktelen haragot gerjeszt. Hivatkozott a jogsértés ismétlődő jellegére, továbbá arra, hogy a felperes az amerikai magyar újság tulajdonosa és szerkesztője, amelynek olvasói különösen érzékenyek az Állambiztonsági múltra, mivel azok elől emigráltak, akiket az Állambiztonság ügynökei szimbolizálnak. Ezért felperes munkája ellehetetlenült, megélhetése, társadalmi, közösségi, baráti kapcsolatai, a jövője elbizonytalanodott, egzisztenciája veszélybe került. Hivatkozott arra is, hogy hatalmas anyagi kár keletkezett amiatt, hogy az évtizedek óta előfizető amerikai magyarok tömegesen nem újították meg az előfizetésüket, hazafias hirdetőik kivették a hirdetésüket, a felperes megélhetését biztosító nyomtatott újság bevételei töredékére estek vissza. Az anyagi kár viszont nem érvényesíthető, mert nem könnyű bizonyítani a valós okot. Senki nem fogja tanúkat vallani Budapesten, hogy előfizetése, vagy hirdetése lemondásának ez volt az oka, de sokan ezt telefonban, szidalmak kíséretében elmondták.

Előadta azt is, hogy az ügynökvád speciális eset, ami az elégtétellel és a sérelemdíjjal nem zárul le, mert az ügynökváddal szemben nem lehet védekezni egy olyan dolgot, ami nem történt meg nem

lehet bizonyítani. A megvádolt személyt egész életén át elkíséri „Nem zörög a haraszt!” felkiáltással. A gyanú örökre megmarad, az internetről nem tüntethető el. A jogsértő cselekmény, amikor valakit ügynöknek kiáltanak ki, évek alatt fejt ki valós negatív hatását, amely így sokkal tovább benne marad a köztudatban, mint azt a jogsértést elkövető gondolná. A jogsértés és a hatása a nem vagyoni kártérítés megállapításának idején nem zárul le, hanem tovább működik. A nem vagyoni kártérítés nagyságát megalapozza az évekkel később bekövetkező kár is, mert a későbbiekben a valós körülményekre, annak cáfolatára senki nem fog emlékezni, csak arra, hogy „Bartus ügynök volt, ő az a spicli, besúgó, aki tönkretette mások életét, elárulta a barátait, becsstelen ember, hiteltelen újságíró.”

A becsület sérelmével kapcsolatosan előadta, hogy a becsület a személyről a társadalomban kialakult értékítélet, amelynek valótlan tényállítással való kedvezőtlen megváltoztatása jelenti a becsület sérelmét. A személyiség megvalósításának fontos feltétele, hogy a társadalom tagjait valóságos társadalmi értékük szerint ítélik meg. A becsületsértés a személyiség valóságos társadalmi értékének meg nem felelő bírálatot, véleménynyilvánítást, vagy valótlan tényközlést jelent függetlenül attól, hogy milyen formában jelenik meg. A valóságtartalom nélküli sértegetés, a vádaskodás, a becsmérlő kijelentés is a becsület sérelmét jelenti és a személyhez fűződő jogot sérti. A becsület sérelmét jelenti a valótlan, vagy valóságot hamis színben feltüntető tények, illetve az ilyen tényeket kifejező értékítélet közlése, ezek egyben a jóhírnév sérelmét is eredményezik. Az alperes felperesre vonatkozó objektíve valótlan tényállítást kifejező közlése alkalmas arra, hogy a felperes társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. Az ügynökvád Magyarországon a legsúlyosabb erkölcsi megítélés alá eső vád, különösen a közvéleményt befolyásoló szereplők, így az újságírók esetében.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes költségekben való marasztalását kérte. Előadta, hogy az általa közzétett írások álláspontja szerint nem sértették meg a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. E körben hivatkozott arra, hogy a felperes által csatolt Facebook oldalon kérdésként fogalmazta meg, hogy nem tudja-e valaki, hogy ki lehet az úgynevezett „ÉNEKES” fedőnevű ügynök. Ezzel a kérdésével kapcsolatosan hosszú időn keresztül érkeztek részére a válaszok, amelynek során számos közéleti gondolkodó, újságíró is megjelölésre került, így például Tamás Gáspár Miklós, vagy más személyek, politikusok is megnevezésre kerültek. Végül 2016. október 12. napján egy bizonyos Gergely Kovács elnevezésű felhasználó adta meg a csatolt okiratok szerint helyes nevet. A csatolt okiratok vonatkozásában hangsúlyosan adta elő, hogy a felperes által sérelmezett 6-os kardon vonatkozásában megkért köztisztelőben álló történész, az Állambiztonsági iratokkal kapcsolatosan korábban kutatást folytatott szakembert, hogy véleményezzék azt, legalább 90 %-ban hitelesnek minősítették. Határozott álláspontja szerint ennek megfelelően egyértelműen úgy járt el a jelen helyzetben, ahogy az általában elvárható. Hivatkozott arra is, hogy maguk a bejegyzések a Gój Motorosok Egyesület Facebook oldalán jelentek meg, amely egyesület maga közéleti, politikai vitakérdésekben rendszeresen állást foglalt korábban, illetve jelenleg is, illetve amely egyesületnek korábban hosszú időn keresztül közéleti jellegű műsorai is voltak a „Gumid kopjon”, illetve ezt követően „Jobb egyenes” címmel. Az egyesület e mellett a mai napig rendszeresen szervez a közülethez is kapcsolódó rendezvényeket, megemlékezéseket, továbbá az elesettek megsegítésére irányuló jótékonyági gyűjtéseket, rendezvényeket, megmozdulásokat. Hivatkozott arra, hogy ennek megfelelően a jelen esetben – a Facebook bejegyzésekből egyértelműen megállapíthatóan – a felperes által sérelmezett állítások egyértelműen egy politikai vitával kapcsolatos párbeszéd keretében kerültek közzétételre, illetve akként, hogy a párbeszédbe maga a felperes is bekapcsolódott a Facebook kommentek figyelembevétele alapján, amelynek során álláspontját a Facebook csoport tagjai számára részletesen előadhatta. Hivatkozott arra is, hogy a Facebook kommentek áttekintése alapján

egyértelműen megállapítható, hogy a Gój Motorok Egyesületnek a Facebook profilja gyakorlatilag teljes terjedelmében a fent hivatkozottak szerint egyrésztől politikai viták megjelenítését, a tagoknak ezzel kapcsolatos állásfoglalásait, illetve az erre vonatkozó cikkek, videók, fényképfelvételek becsutolását, továbbá az egyesület rendezvényeinek, eseményeinek meghirdetését, valamint az azok megvalósulását tartalmazó beszámolókat tartalmazza. A Facebook profil mellett nyitott, bármelyik Facebook felhasználó bejegyzéseket helyezhet el, illetve a véleményét a fennálló kérdések vonatkozásában kifejezheti. Hangsúlyozta e körben, hogy a felperes által sérelmezett állítások is egyértelműen egy politikai, társadalmi vita keretében kerültek közzétételre. Hivatkozott arra, hogy ahogy a Facebook kommentelők a felperes nevének közzététele előtt, illetve azt követően is számos közéleti társadalomkritikai, politikai, illetve az ügynök kérdésre vonatkozó komment, megjegyzés került közzétételre, különféle Facebook felhasználók részéről. Ennek megfelelően határozott álláspontja szerint a vonatkozó bírósági gyakorlat, illetve a PK 12-es számú állásfoglalás rendelkezései alapján a jelen esetben személyiségi jog megsértését megállapítani, illetve annak következményeit alkalmazni nem lehet. Előadta, hogy mivel a felperes által sérelmezett állítások politikai vita keretében kerültek közzétételre, ennek megfelelően azok álláspontja szerint nem sérthetik meg a felperesnek a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Hivatkozott arra is, hogy egy bizonyos Gergely Kovács nevű felhasználó tette közzé felperes nevét a korábbi találgatások, illetve közzétett vitapontok során.

Hivatkozott arra, hogy vitatja miszerint bárkinek tovább adott volna bármilyen okiratot, vagy bármilyen állítás közzétételére bármilyen médiumot megkeresett volna. Ezzel szemben csak és kizárólag a Facebook felületen kerültek közzétételre az állítások, amelynek esetleges átvétele vonatkozásában a Facebook felületen megjelent állítások szerzőit semmilyen felelősség nem terhelheti.

Hivatkozott továbbá arra, hogy nem kerültek megismétlésre az állítások, csupán a fent hivatkozott vita keretében történtek vélemények ütköztetésre. Továbbá a felperes által csatolt Facebook felület kinyomatása többször ugyanazt tartalmazzák és nem minden esetben pontosan követhető módon, ennek megfelelően határozottan vitatta, hogy a szándékos károkozás miatt többszörösen ismételte volna felperessel kapcsolatos hamis állításokat.

Hivatkozott arra is, hogy határozott álláspontja szerint a felperes által sérelmezett állítások a valóságnak megfelelnek, ennek megfelelően a felperesnek a jóhírnévhez fűződő személyiségi joga ez okból sem sérülhetett, ezzel kapcsolatosan több irányú bizonyítási indítványt terjesztett a bíróság elé.

A becsület megsértésével kapcsolatosan előadta, hogy becsületsértő a személyiséget sértő közlés, magatartás, illetve egyéb a külvilágban észlelhető tény, amely tartalmának a valóságra tekintet nélkül aránytalanul túlzó, indokolatlanul bántó, lealázó, lekicsinylő, lealacsonyító jellege van. Hivatkozott arra, hogy a felperes által sérelmezett állítás semmiképpen sem tekinthető aránytalanul túlzónak, indokolatlanul bántónak, lekicsinylőnek, lealázónak, lealacsonyítónak, ennek megfelelően határozott álláspontja szerint a felperes által sérelmezett állítások vonatkozásában a becsületsértés megvalósulása fogalmilag kizárt.

A nem vagyoni kártérítés körében előadta, hogy az egyrészt jogalap nélküli, másrésztől rendkívül eltúlzott. Hivatkozott arra, hogy nem vagyoni kártérítés megítélésének nem lehet helye, tekintettel arra, hogy az alperes a Ptk. 339. § (1) bekezdésének megfelelően úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. Ennek megfelelően egyrésztől alperes az állítások közzététele előtt szakértő véleményét kérte ki azok valósága vonatkozásában, másrésztől pedig felperesnek egyértelműen lehetőséget biztosított a megszólalásra, tolmácsolta a felperes véleményét annak ellenére, hogy lehetősége lett volna úgymond kizárni a Facebook csoportból. Ezzel szemben erre nem került sor, hanem felperes szabadon elmondhatta a véleményét az általa sérelmezett állításokról.

Az összecszerűség körében hivatkozott arra, hogy vitatja a felperesnek a nem vagyoni kártérítéssel

kapcsolatos állításait. Előadta, hogy az Amerikai Népszava nem jobboldali médium, hanem ezzel szemben kifejezetten baloldali értékeket magáévá tevő újság, ennek megfelelően határozottan vitatta, hogy az 1956-os magyar emigránsok képeznék annak olvasóbázisát. Vitatta emellett, hogy az Amerikai Népszava olvasóbázisa bármilyen módon csökkent volna a felperes által sérelmezett Facebook profilon megjelent állítások miatt, illetve hogy a lap anyagi helyzete megrendült volna, illetve a léte bizonytalanságba került volna fentiekkel okozati összefüggésben.

Vitatta továbbá, hogy a felperes a fentiekkel összefüggésben nem tud megjeleníteni magyar klubokban, közösségekben, megalázott helyzetekbe kerül, a háta mögött összesúgnak, esetenként nyilvánosan inzultálják, illetve megítélése a korábbiakhoz képest jelentősen megváltozott volna. Vitatta azt is, hogy a felperes családjának anyagi helyzete is bizonytalanságba került volna, illetve hogy ideje nagy részét pereskedéssel tölti.

Határozottan vitatta, miszerint százezrek látogatták volna a kérdéses időszakban a Gój Motoros Egyesület Facebook profilját, illetve ennyi emberhez jutottak volna el a felperes által sérelmezett állítások.

Előadta azt is, hogy a felperesi állítással szemben vitatja azt, hogy ezt a 6-os kartont azzal a megbízással kapta volna, hogy azt hozza nyilvánosságra. Ezzel szemben valóság az, amit a közölt a felperessel írásban is, hogy vélhetően olyan személytől kaphatta, aki tudta, hogy a felperes mennyi hamis állítást terjesztett a Gój Motorosokról és úgy gondolta, hogy ezt nyilvánosságra fogják hozni. Előadta azt is, hogy álláspontja szerint a peres eljárás során nem volt mód a felperes skypon történő személyes meghallgatására, ezért azt kérte figyelmen kívül hagyni.

A kereset az alábbiak szerint részben alapos.

A perben alkalmazandó Polgári törvénykönyvről szóló 1959. IV. törvény (Ptk.) 75. §. (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. Ezen jogok a törvény védelme alatt állnak. A 76. § szerint: A személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése.

A 78. §. (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki másról, azt sértő, valótlan tény állít, híresztel vagy való tény hamis színben tüntet fel.

A 84. § szakasz azalábbiakat mondja ki: (1) Akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:

- a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- b) követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;
- c) követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;
- d) követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését, illetőleg jogsértő mivoltától megfosztását;
- e) kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

(2) Ha a kártérítés címén megítélhető összeg nem áll arányban a felróható magatartás súlyosságával, a bíróság a jogsértőre közérdekű célra fordítható bírságot is kiszabhat.

Az állandó bírói gyakorlat az általános személyiségi jogi perekben is alkalmazza a Kúria (Legfelsőbb Bíróság) által eredetileg a sajtó helyreigazítási eljárásokra nézve kidolgozott kollégiumi állásfoglalásokban rögzített vizsgálati szempontokat.

A PK 12. sz. állásfoglalás alapján a kifogásolt sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni. Annak a megállapításánál, hogy megvalósult-e a Ptk. 79. §-ában meghatározott jogsértés, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket, tényállításokat a társadalmi érintkezésben általánosan elfogadott jelentésük szerint kell figyelembe venni, és valóságos tartalmuknak megfelelően kell értékelni. A kizárólag betű szerinti, formális értelmezés sok esetben ellentétes lenne a sajtó-helyreigazítás céljával és rendeltetésével.

A jogsértés elbírálásánál ezért nem lehet a használt kifejezéseket elszigetelten vizsgálni, tekintettel kell lenni a szöveggörnyezetre is, és az egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódó, egymással összetartozó részeket összefüggésükben kell vizsgálni. Így kell megállapítani, hogy a sajtóközlemény kifogásolt részében, illetőleg a közlemény egészében - esetleg a címében - kifejezett tényállításaival meghamisítja-e, hamis színben tünteti-e fel a valóságot, ezért alkalmas-e a személyhez fűződő jogok vagy érdekek megsértésére, tehát megalapozza-e a helyreigazítás elrendelését. Ha a közlemény a maga egészében és összefüggéseiben megfelel a valóságnak, ez esetben egyes - az egészhez képest lényegtelen - részlet nem szolgálhat alapul helyreigazításra. A közvélemény tájékoztatása szempontjából nem jelentős, a helyreigazítást kérő személyiségének megítélése szempontjából pedig közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések ugyanis nem értékelhetők a közlemény egyéb részeitől függetlenül. Ez következik a sajtóhelyreigazítás társadalmi rendeltetésének helyes értelmezéséből. Nem vezetne ugyanis helyes eredményre a tényállítások összefüggő láncolatának a feldarabolása és minden egyes láncszemnek az összefüggésekre tekintet nélküli mechanikus vizsgálata. A használt kifejezések és összefüggésük vizsgálatánál, valóságos tartalmuk szerinti értékelésénél jelentősége lehet a vizsgált kérdéssel kapcsolatban társadalmilag kialakult közfelfogásnak, általános vélekedésnek is.

A sajtóközlemények körében a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti tárgyú vita szabad kibontakoztatása a társadalmi fejlődés nélkülözhetetlen feltétele, közéleti aktivitásra ösztönöz, társadalomformáló és személyiségalkotó hatású. Az ilyen vitával kapcsolatos véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat általában nem lehet sajtó-helyreigazítás tárgya, mert a sajtó-helyreigazítás a tényállításokra korlátozódik. Az ilyen tárgyú közlemények olyan tényállításokat, tényközléseket is tartalmazhatnak, melyekre vonatkozóan esetenként éppen a rendelkezésre álló előzmények, adatok alapján állított, illetve feltételezett tények valósága vagy valótlanúsága a vita tárgya. Ez esetben sem lehet tehát helye sajtóhelyreigazításnak, és akkor sem, ha a tényállítás nem annak a személyére vonatkozik, aki igényt kíván érvényesíteni. A társadalmi, politikai, tudományos, művészeti vita eldöntése nem a sajtó-helyreigazítási eljárásra tartozik.

Más megítélés alá esik a bírálat, értékelés, ha a sajtóközlemény a megbírált személyt tévesen idézi, és ezzel a megbírált személyiségét érintően tesz vagy fejez ki valótlan tényállítást, illetőleg tüntet fel való tény hamis színben. A tényállítás az egyéb törvényi feltételek fennállása esetén sajtóhelyreigazítás alapja lehet.

A sajtóközleményben foglalt álláspont, bírálat, értékelés nem felel meg társadalmi rendeltetésének akkor sem, ha a közlemény más személyiségét sértő valótlan tényállítást nem tartalmaz, ezért nem ad alapot helyreigazításra, de kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, lekicsinylő, lealacsonyító, durván sértő kifejezés használata okoz sérelmet (pl. politikai, művészeti, tudományos vitában felesleges, sértegetésre irányuló, a társadalomban kialakult kulturált érintkezési mód követelményei szerint sem megengedett közlési mód használata). Az ilyen sérelem orvoslása azonban nem a Ptk. 79. §-ában meghatározott sajátos sajtó-helyreigazítás, hanem a törvényben biztosított egyéb jogok érvényesítése útján történhet meg (Ptk. 76. §, 84. §).

Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi-, gazdasági-, politikai-, tudományos

vagy művészeti vita önmagában ugyancsak nem lehet jogsértés megállapításának alapja. Az Legfelsőbb Bíróság irányadónak tekintett eseti döntése értelmében véleménynyilvánítás akkor sérthet személyhez fűződő jogot, ha a kifejtett vélemény kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, megalázó, burkoltan valótlan tényállítást fejez ki, vagy nyilvánvalóan ellentétes a véleményalkotás elemi szabályaival.

A PK. 13. számú állásfoglalás szerint: Sajtóhelyreigazítási igényt az érvényesíthet, akinek a személyhez fűződő jogait megsértették. A jogsértés a szóban levő esetben valótlan tényállítással, illetve való tények hamis színben feltüntetésével valósul meg. Ezért sajtóhelyreigazítást az kérhet, akiről ilyen jogsértő közlés történt. Elsősorban az, akit a sajtóközleményben név szerint megjelöltek. Valakinek a személyére azonban egyéb módon, nevének a megjelölése nélkül is lehet utalni, a közlés a számára ilyen esetben is sérelmes lehet. Ezért sajtóhelyreigazítást az is követelhet, akit név szerint nem jelöltek meg, ha a közlés a személyére vonatkozik, a személyét érinti, feltéve, hogy személye a sajtóközlemény tartalmából valamilyen módon felismerhető.

A PK 14. számú állásfoglalás értelmében a sajtóközlemény vitatott tényállításainak valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani. Ez a bizonyítási kötelezettség általában akkor is fennáll, ha a sajtószerv híven közli más személy tényelőadását, vagy átveszi más szerv (sajtószerv) közleményét. Önmagában tehát a sajtószerv objektív felelősségét nem érinti az, ha a közlés alapjaként mástól származó információt jelölnek meg, annak valóság tartalmát is a sajtó szerv köteles érdemben bizonyítani.

Nem terheli azonban a valóság bizonyításának kötelezettsége a sajtószervet abban az esetben, ha a valóságnak megfelelően közli a vádirat, illetőleg a büntető bírósági tárgyalás, a nem jogerős büntető bírósági ítélet tartalmát, közöttük a vádlott védekezését is.

A PK 15. számú állásfoglalás értelmében, amennyiben a bíróság a helyreigazítási kérelemnek helyt ad, a kérelem és az ellenkérelem korlátai között annak tartalmát maga állapítja meg. A helyreigazító közleményből- a maga egészét , összefüggéseit is tekintve- ki kell tűnnie annak, hogy a kifogásolt sajtóközleménynek mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények. A közlemény szövege nem alakítható úgy, hogy ezáltal a tartalma elveszítse a helyreigazító jellegét.

A helyreigazító közlés akkor tölti be a rendeltetését, ha a kifogásolt közlemény valóságsértő voltát, szükség szerint a való tényeket félre nem érthetően kifejezésre juttatja.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (3) bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége a törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli.

A bíróság a bizonyítási indítványhoz, illetve a bizonyítást elrendelő határozatához nincs kötve. A bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását, ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen.

A bíróság a bizonyítás elrendelését mellőzni köteles, ha a bizonyítási indítványt a fél neki felróható okból elkésetten, vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő, kivéve, ha a törvény eltérően rendelkezik. Az (5) bekezdés szerint, ha a törvény másként nem rendelkezik, a bíróság a polgári perben alakyszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas. E rendelkezések nem érintik a törvényes vélelmeket, ide értve azokat a jogszabályokat is, amelyek szerint valamely körülményt az ellenkező bizonyításig valónak kell tekintetni. A 4. § (1) bekezdése szerint a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti.

A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

A bíróságnak az alperes érdemi ellenkérelme kapcsán első sorban abban kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperesi közlemény egy politikai, közéleti vita részének tekinthető-e.

A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azt állapította meg, hogy az tény, hogy az alperes első Facebook bejegyzése a témával kapcsolatosan nem állított semmit. Azonban azt követően, hogy Gergely Kovács nevű felhasználó hozzászólásában azt írta, hogy ő tudja, hogy ki az „ÉNEKES” fedőnevű ügynök és megnevezte felperest, és az alperes közzétette a 6-os kartont tényállítások sorozata következett. A bíróság álláspontja szerint a 6-os karton egyértelmű adatokat tartalmaz a felperes személyére vonatkozóan, többek között tartalmazza a személyes adatait is, illetőleg további konkrét adatokat tartalmaz a felperes beszerzéséről, kapcsolattartójáról, a beosztásáról, stb. Az alperes ezen közleménye teljesen egyértelműen tényállításnak minősül, még akkor is, ha ezt követően maga a tényállítás valóban közéleti vitát gerjesztett a témával kapcsolatosan. Az alperes megfogalmazhatta volna a közleményét véleménynyilvánítás formájában is, azonban nem ezt tette, hanem a tények tekintetében egyértelmű közlést hozott nyilvánosságra, majd ezt valóban politikai, közéleti, társadalmi vita követte.

A tényállítás tekintetében a bíróság bizonyításának a kötelezettsége az alperes bizonyítási kötelezettsége volt. Az alperes bizonyítási indítványaira a bíróság megkereste az Alkotmányvédelmi Hivatalt, az Állambiztonsági Szolgálat Történeti Levéltárát, illetőleg a Belügyminisztériumot, hogy nyilatkozzanak arra vonatkozóan, hogy 1984 évtől kezdődően Bartus László Körös János nevű rendőr alezredes Földváry alezredes osztályvezető, Bessenyei László rendőr-alezredes voltak-e állományban a Belügyminisztérium, vagy az Állambiztonsági Hivatal, vagy azok jogelődjeinek, vagy a jogelőd által felügyelt és irányított intézmények ezek jogelődjeinek a nyilvántartásában. Az Alkotmányvédelmi Hivatal Jogi és Adminisztratív Igazgatósága azt a közlést adta, hogy a megkeresésben megjelölt személyek egyike sem állt a hivatal alkalmazásában, ugyanakkor a hivatali információ arra mutatott rá, hogy 1990-et megelőzően a Belügyminisztérium állományában két Földváry nevű személy is teljesített szolgálatot. Velük szemben a hivatal megadta az adatokat.

Az Állambiztonsági Szolgálat Történeti Levéltára a bíróság megkeresésére írt átiratában tájékoztatást adott arról, hogy a levéltár őrizetében lévő dokumentumok között a megkeresésben szereplő személyekre vonatkozóan adat nem volt megtalálható. A levéltár nem rendelkezik a B18966 jelzésű beszerzési dossziéval. Tájékoztatást adott arról is, hogy ilyen alacsony beszerzési dosszié számot 1956 előtt használt az Állambiztonsági Operatív Osztály. A megkeresésben jelzett 188-54/84 naplószerű irat szintén nincs a levéltár őrizetében. A birtokukban lévő 6-os kartonokon nem szerepel ilyen típusú naplószerű szám. A kérelemben írt 408/44 számú irattár kifejezés nem értelmezhető, a levéltár kezelésében lévő 6-os kartonokon irattári szám szerepel.

Egyéb bizonyíték sem támasztotta alá az alperes által állítottakat, így a bíróság egyértelműen arra az álláspontra jutott, hogy az alperes a Facebook bejegyzésében közzétett adatok, a felperes ügynök múltjával kapcsolatos közlemény valótlanság tartalmú. Ezzel együtt a bíróság nem állítja, hogy a karton hamisítvány, vagy hamisított lenne, mert erre vonatkozóan a bíróság bizonyítási eljárást nem folytatott le. A bíróság kizárólag abban a kérdésben foglalt állást, hogy az alperes közleményének a valóságtartalma jelen perben bizonyítást nyert-e vagy sem.

Mindezek alapján a bíróság álláspontja az, hogy az alperes a valótlanság tartalmú állítás közzétételével megsértette a felperes jóhírnevét.

Utal a bíróság a Kúria Pfv.IV.2015/4. számú ítéletében írtakra, vagyis arra, hogy ha valakiről azt állítják, hogy beszerzett ügynök volt, amellyel vagy az ellen nem lehet véleményt nyilvánítani,

azt csak bizonyítani, vagy cáfolni lehet. Az alperes tényt állított, amelynek a valóságát nem bizonyította. A perben a 6-os karton valóságára vonatkozó bizonyíték nem merült fel.

A becsület a személyről a társadalomban kialakult értékítélet, amelynek kedvezőtlen megváltoztatása jelenti a becsület sérelmét. A személyiség megvalósításának fontos feltétele, hogy a társadalom tagjait valóságos társadalmi értékük szerint ítélik meg. A becsületsértés leggyakoribb esete a személyiség valóságos társadalmi értékének meg nem felelő bírálatot, véleményt nyilvánító közlés függetlenül attól, hogy az milyen formában (szóban, írásban, magatartásban) jelenik meg. A véleménynyilvánítás alkotmányban is rögzített szabadsága folytán az értékítélet, a bírálat önmagában nem jogsértő akkor sem, ha az az érintettre nézve sérelmes, illetőleg, ha azzal nem mindenki ért egyet. Jogellenesség akkor állapítható meg, ha a bíráló túllépi a szabad véleménynyilvánítás határait. A valóságtartalom nélküli sértegetés, vádaskodás, becsmérlő kijelentés a személyhez fűződő jogot sérti, miként valóságtartalmától függetlenül sértheti a becsületet valamely közlés vagy más magatartás, a kinyilvánítás módja miatt is.

Miután bármely jog csak a társadalmi rendeltetésével összhangban gyakorolható, s ennek során mindenki a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően köteles eljárni [Ptk. 5. § (2) bek. és 4. § (1) bek.] nem elégíti ki ezeket a követelményeket, s ekként túllépi a szabad véleménynyilvánítás határait az, akinek más személyre vonatkozó értékítélete önkényes, nem felel meg az emberi gondolkodás, ítéletalkotás elemi szabályainak.

A becsület sérelmét jelenti a valótlan, vagy a valóságot hamis színben feltüntető tények, illetve az ilyen tényeket kifejező értékítélet közlése, ezek azonban egyben a jó hírnév sérelmét is eredményezik.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy a valótlan tényállítás egyben megsértette a felperes becsületét is.

Mindezek alapján a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértést megállapította és a b) pont alapján eltiltotta az alperest a további jogsértéstől. A bíróság a c) pont alapján kötelezte az alperest elégtétel adására, azonban a felperesi keresettől eltérően. A perben ugyanis nem nyert bizonyítást az a tény, hogy az alperes megkeresett volna bármilyen sajtó szervet, vagy médiát az állításai közzétételére. Az kétségtelen tény, hogy nagy publicitást kapott a téma, azonban a perben az alperes ezzel kapcsolatos tevéleges magatartása bizonyításra nem került. A bíróság mindezek mellett úgy ítélte meg, hogy az alperes köteles közzétenni az eredeti megjelenés helyén a Facebook oldalán a bíróság jogsértést megállapító rendelkezését a sajnálkozása egyidejű kifejezésével. A bíróság álláspontja szerint ezzel az eredeti jogsértéssel egyenlő mértékű nyilvánosságot kap az alperes elégtétel adása.

A bíróság a nem vagyoni kártérítés összegéről mérlegeléssel döntött.

A kártérítés jelen ügyben is alkalmazandó általános szabályait a Ptk. 339. §, valamint a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdése tartalmazza.

A Ptk. 339.§ (1) bekezdése szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, az köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, hogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A polgári jogi kártérítési felelősségnek négy alapvető feltétele van: a jogellenesség, a felróhatóság, a kár, és az okozati összefüggés a kár és a felróható tevékenység magatartás, vagy mulasztás között. A fenti feltételek fennállásának bizonyítása alapvetően a Pp. 164.§ (1) bekezdése értelmében a felperes bizonyítási kötelezettsége.

A kifejtettek szerint megállapította a bíróság, hogy az alperes jogsértést követett el, ezzel a kártérítési feltételek közül a jogellenesség és a felróhatóság bizonyításra került.

A Ptk. 355.§ (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig ez nem lehetséges, vagy a károsult ezt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni, és nem vagyoni kárát megtéríteni.

A Ptk. 355. § (4) bekezdése kimondja, hogy kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést, és azt az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást, vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A nem vagyoni kártérítés jogintézménye az általános személyiségvédelem eszköze. A nem vagyoni kártérítés megfizetésére vonatkozó igény jogalapja valamely személyiségi jog megsértése.

A nem vagyoni kártérítés lényegében nem más, mint kárpótlás az elszenvedett sérelemért. A Legfelsőbb Bíróság által követett, helyesnek tartott, és elfogadott gyakorlat megköveteli a nem vagyoni kár bekövetkeztének a vizsgálatát, ami arra ad választ, hogy a felrótt magatartás eredményeként – az adott esetben a külvilágban is észlelhető módon – csökkent-e a személy testi, vagy lelki életminősége.

Amennyiben igen, tehát a személyhez fűződő jog megsértése nyomán valamilyen pótlandó hiány keletkezett, úgy megállapítható a nem vagyoni kár, és megalapozott az e tárgyú igény.

A kártérítés mértéke a jogsértés súlyához igazodik, melyről a bíróságnak mérlegeléssel kell döntenie. Ennek során értékelnie kell egyebek mellett a jogsértő magatartás módját, annak hatását, eredményét egyaránt, továbbá a felróhatóság súlyát, valamint az érintett esetleges közrehatását is.

Az Alkotmánybíróság 34/1992.(VI. 01.) AB számú határozatának indokolása értelmében személyiségi jogi jogsértés megállapítása önmagában megalapozza a nem vagyoni kártérítés megítélését. A mérték meghatározását az Alkotmánybíróság a bírói gyakorlathoz utalja. A határozat nyomán kialakult bírói gyakorlat úgy foglalt állást, hogy a nem vagyoni kártérítés jogintézménye nem választható el a kártérítés általános szabályaitól. Ez azt jelenti, hogy a személyiségi jogi jogsértés megállapítása a nem vagyoni kártérítés megítélésének csak az egyik szükséges, de önmagában még nem elégséges feltétele. Ahhoz arra is szükség van, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben olyan kár, hátrány keletkezzen, amely csak nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható. A bíróságnak az összecszerűség meghatározásánál figyelemmel kell lenni az eset összes körülményeire, különös tekintettel a jogsértés tárgyi súlyára, a tényleges következményekre és az összecszerűség tekintetében kialakult bírói gyakorlatra is.

A bíróság a kártérítés összecszerűségének meghatározásakor figyelemmel volt a jelen perben előterjesztett kereset kapcsán az alábbiakra:

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 163. § (2) bekezdése szerint: A bíróság az általa köztudomásúnak ismert tényeket valóban fogadhatja el.

A Kúria (korábban: Legfelsőbb Bíróság) több döntésében is rámutatott arra, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben nem vagyoni kártérítés megítélésére nem csak akkor van lehetőség, ha a sérelmet szenvedett személy tételesen igazolja a nem vagyoni hátrányait, hanem a bíróság a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján külön bizonyítás nélkül is elfogadja az olyan hátrány bekövetkeztét, amely köztudomású tényként értékelhető.

A Pp. 206. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összecszerűségét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján meg nem állapítható, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg.

Fentiek értelmében a bíróság egyes követelések összegéről belátása szerint jogosult döntenie. Erre akkor van lehetőség, ha az adott igény összege bizonyítás útján nem tisztázható. A nem vagyoni kártérítés esetében fogalmilag kizárt az összecszerűség konkrét bizonyításának lehetősége, éppen ezért a nem vagyoni kártérítés összecszerűségének meghatározása minden esetben a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozó döntés.

Mint arra a bíróság már fentebb utalt, a nem vagyoni kártérítés mértékének meghatározásánál a

bíróságnak figyelemmel kell lennie az eset összes körülményeire.

A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján egyértelműen megállapíthatónak tartotta azt, hogy a felperes társadalmi megítélése az alperes által közzétettek folytán hátrányosan módosult. A bíróság, a szabad bizonyítási eljárás elveiből kiindulva figyelembe vette a felperes Skype-on megtett nyilatkozatát, illetőleg a felperes által csatolt tanúk nyilatkozatát is. Ez alapján megállapította, hogy a felperes lelki válságon ment keresztül annak okán, hogy róla a köztudatban az alperes Facebook bejegyzése kapcsán elterjedt, hogy ügynök volt, hogy az Állambiztonságnál szolgált. Figyelembe vette a bíróság azt is, hogy a felperes újságíró, ilyen szempontból a hitelesség látszata vele szemben fokozottabb követelmény, mint egy átlag emberrel szemben.

Ugyanakkor a bíróság álláspontja szerint a felperes nem vagyoni kártérítési igénye körében vagyoni kárait és különösen a cége vagyoni kárait nem érvényesítheti, az egy külön eljárásban érvényesíthető, illetőleg külön jogcímként érvényesíthető, ezért a bíróság a nem vagyoni kártérítés összecszerúségének megállapítása során nem vette figyelembe azt, hogy a felperes által szerkesztett, kiadott újság példányszáma, illetőleg olvasottsága mennyiben módosult. Egyébként arra sincsen kétséget kizáró bizonyíték, hogy ez a módosulás az alperes által tett Facebook bejegyzéssel okozati összefüggésben történt volna. Hangsúlyozza a bíróság, hogy a jelen perben az 1978. évi IV. törvény nem vagyoni kártérítésre vonatkozó szabályait kellett alkalmazni, ezért a bíróság álláspontja szerint a szankció funkciónak jelentősége nincsen. A nem vagyoni kártérítés bírósági gyakorlata az összecszerúség megállapításakor figyelmen kívül hagyja az alperes esetleges megbüntetését. Köztudomású tényként értékelte azt a bíróság, hogy a Facebook révén nagy nyilvánosságot kapott az alperesi közlemény, illetőleg a perben bizonyíték merült fel arra vonatkozóan, hogy különféle sajtóorgánumok az interneten átvették az alperesi közlést, illetőleg ezzel kapcsolatosan különféle szinten különféle véleményeket nyilvánítottak. Nyilván ez mind nincsen, hogy ha az alperes a 6-os kartont nem teszi közzé. Nyomatékkal értékelte a bíróság azt a körülményt is, hogy az alperes maga számolt be arról, hogy az általa megkérdezett, de meg nem nevezett szakértők nem állították száz százalékosan, hogy az ügynök múltat alátámasztó és alperes által közzétett 6-os karton eredeti, illetőleg valós adatokon alapuló lenne. Tehát az alperesnek mindenképpen, amikor a nagy nyilvánosság előtt ezt a 6-os karton közzétette, tudatában kellett lennie annak a kockázatával, hogy tíz százalékban nem biztos adatokon alapuló a 6-os karton által rögzített adatok nem felelnek meg a valóságnak. Az alperes mégis vállalta ennek a kockázatát és nevéen nevezte a felperest, illetőleg közhírré tette a 6-os kartont. A bíróság álláspontja szerint az alperes nem úgy járt el, ahogy adott helyzetben elvárható. Az alperesi közlemény egyértelműen nem társadalmi, politikai, vagy egyéb közéleti vita volt, hanem az alperes a 6-os kartont annak minden személyes adatával együtt közzétette, és mivel annak a valósága nem bizonyosodott be, így a felperes jóhírnevét megsértette. A bíróság álláspontja szerint az, ha valakiről a közéletben azt fogalmazzák meg, hogy korábban az Állambiztonsági Szolgálatok ügynöke, besúgója volt, az köztudomású tény, hogy az érintett életminőségét és későbbi életét hátrányosan érinti. A téma érzékenysége szintén köztudomású. Ha valakiről kiderül, hogy ügynök volt, az lemoshatatlanul rajta marad. Azt is köztudomású ténynek tekinti a bíróság, hogy az internetről nem lehet csak úgy bármit letörölni, tehát annak a hatása akár éveken, évtizedeken keresztül is érzékelhető. A Facebookra feltenni tehát bármit is nagy felelősséggel jár, pillanatokon belül jut el az információ a széles nyilvánossághoz. Ezért tehát mindenkit aki az internetet, a közösségi médiát használja, ott információkat, véleményeket oszt meg fokozott felelősség terhel a továbbított információ és vélemény vonatkozásban.

Mindezek alapján a bíróság mérlegeléssel úgy ítélte meg, hogy 2.000.000, forint kártérítés alkalmas arra, hogy a felperes nem vagyoni kárát kompenzálja. A vagyoni kára kompenzálása ezen az úton nem érvényesíthető, ezért kötelezte az alperest 2.000.000,- forint nem vagyoni kártérítés felperes részére megfizetni.

A megítéltet meghaladóan a bíróság a keresetet elutasította.

A pernyertesség pervesztesség aránya megközelítőleg egyenlő, ezért a bíróság a Pp. 81. §-a alapján rendelkezett arról, hogy a felmerült illetéket a felek kötelesek az állam külön felhívására fele-fele arányban megfizetni. Egyéb költségeiket a felek maguk kötelesek viselni.

Budapest, 2019. május 15.

Dr. Jakabosné dr. Németh Monika s.k.
tanácselnök

A kiadmány hitelül: